Ephemerides Marianorum

Ephemerides Marianorum

Historical and theological studies

5
2016

Annual
of the Institute of Marian History and Spirituality
of the Congregation of Marian Fathers
of the Immaculate Conception of the Most Blessed Virgin Mary

Ephemerides Marianorum

Studia historyczno-teologiczne

5
2016

Rocznik
Instytutu Historii i Duchowości Mariańskiej
Zgromadzenia Księży Marianów
Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny

Redakcja
dr Janusz Kumala MIC (redaktor naczelny, Polska),
dr Jan Kosmowski MIC (Polska),
Andrzej Mączyński MIC (USA)

Adres Redakcji
Instytut Historii i Duchowości Mariańskiej
ul. Klasztorna 4, 62-563 Licheń Stary, Polska
tel. 63-270 77 20, e-mail: mater@marianie.pl

Redaktor techniczny
Agnieszka Małolepsza

Redaktorzy językowi
Marina Batiuk – język angielski
Joseph G. Roesch MIC – język angielski
mgr Halina Mastalska – język polski
mgr Paweł Chudzik – język litewski

Korekta
mgr Maria Nowakowska

Na okładce
Carlo Francesco Nuvolone
The Immaculate Conception (1635 r.)

© Copyright by Instytut Historii i Duchowości Mariańskiej, Licheń Stary 2016

Publikacja wpisana na listę czasopism punktowanych 2015: część B (nr 502) – 6 punktów

Cum permissione superiorum

Rada naukowa
dr Jan Sergiusz Gajek MIC (Białoruś)
dr hab. Elżbieta Matulewicz (Polska)
dr hab. Agata Mirek (Polska)
ks. prof. dr hab. Jerzy Misiurek (Polska)
dr Andrzej Pakuła MIC (Włochy)
dr Marian Pisarzak MIC (Polska)
ks. dr hab. Roman Szewczyk (Polska)
ks. dr hab. Kęstutis Žemaitis (Litwa)

ISSN 2299-7784

Wydawca
Centrum Formacji Maryjnej „Salvatoris Mater”
ul. Klasztorna 4, 62-563 Licheń Stary
tel. (63) 270 77 20
e-mail: redakcja@maryja.pl, www.maryja.pl
www.lichen.maryja.pl

Adres wersji elektronicznej: http://www.emar.maryja.pl
Wersją podstawową czasopisma jest wersja drukowana

Numer zamknięto: 8 XII 2016 r.

EPHEMERIDES MARIANORUM

Studia historyczno-teologiczne

5(2016) Rocznik Instytutu Historii i Duchowości Mariańskiej

SPIS TREŚCI
CONTENTS

Od Redakcji 13-16
Editorial

ARTYKUŁY
ARTICLES

HISTORIA
HISTORY

Rafał Zalewski MIC
Mariańskie praktyki pobożne 19-54
Marian Fathers' pious practices

Andrew R. Mączyński, MIC
The Origin of the Rule of the Ten Virtues of the B.V.M. Historical brief 55-64
Geneza „Reguły 10 cnót NMP". Szkic historyczny

Jan Kosmowski MIC
Czesi w Zakonie Marianów w XVIII wieku 65-86
Czech-born members of the Marian Order in the 18th century

Paweł Chudzik
Bł. Jerzy Matulewicz-Matulaitis dar dla Kościoła i narodu litewskiego 87-106
Blessed George Matulewicz-Matulaitis – as a gift for the Lithuanian Church and nation

Agata Mirek
Biskup Jerzy Matulewicz promotor jedności 107-122
Bishop George Matulaitis-Matulewicz as an advocate of unity

Andrzej Sidarowicz MIC
Chrystus Sługa. Świadectwo o. Fabiana Abrantowicza MIC (1884-1946) 123-136
Christ the Servant. Witness given by Fr. Fabian Abrantowicz, MIC (1884-1946)

Ks. Andrei Krot
Droga służby i męczeństwa Sługi Bożego Ojca Fabiana Abrantowicza MIC (1884-1946) 137-171
The road of service and martyrdom of the servant of God Fr. Fabian Abrantowicz, MIC (1884-1946)

Rimvydas Stanislovas Butautas-Kudrika
Ks. prof. Vincentas Dvaranauskas MIC (1871-1966). Życie i działalność 173-181
Father Prof. Vincentas Dvaranauskas, MIC (1871-1966). His life and work

Ryszard Kusy MIC
Mistrzowie nowicjatu Księży Marianów w Skórcu w latach 1922-1945 183-194
Marian Fathers' novice masters serving in Skórzec in 1922-1945

Piotr Smoliński MIC
Marianie w Rzymie 195-239
The Marians in Rome

Krzysztof Trojan
Formacja mariańskich alumnów w Mariańskim Instytucie Filozoficzno-Teologicznym 241-280
Formation of the Marian students at the Institute of Philosophy and Theology

Stanisław Kurlandzki MIC
Misja marianów w Kościele na Słowacji i w Czechach w latach 1990-2009 281-326
The Marian Fathers' mission to the Czech and Slovakian Churches in 1990-2009

TEOLOGIA
THEOLOGY

Piotr Smoliński MIC
Obraz Jezusa Chrystusa w czasie działalności biskupiej bł. Jerzego Matulewicza 329-338
The image of Jesus Christ in the bishopric service of Blessed George Matulaitis-Matulewicz

Janusz Kumala, MIC
The Mystery of Mary's Immaculate Conception in the Apostolate of the Congregation of Marian Fathers and the Association of Marian Helpers 339-359
Misterium Niepokalanego Poczęcia Maryi w apostolacie Zgromadzenia Marianów i Stowarzyszenia Pomocników Mariańskich

Dmitrijs Artjomovs MIC
Duchowość eschatologiczna w praktyce Zgromadzenia Księży Marianów 361-384
Eschatological spirituality as practiced by the Congregation of Marian Fathers

Zbigniew Grygorcewicz, MIC
The Marian Fathers' commitment to the evangelization ... 385-398
Ewangelizacyjne zaangażowanie księży marianów

Janina Samolewicz SJE
Duchowość siostry Wandy Jeute SJE na podstawie jej korespondencji z błogosławionym Jerzym Matulewiczem 399-463
Spirituality of Sr. Wanda Jeute, SJE, discussed on the base of her correspondence with Blessed George Matulaitis-Matulewicz

MATERIAŁY FORMACYJNE
MATERIALS FORMATION

Bogumił Gacka, MIC
The Personalistic Aspects of Marian Formation according to the *Ratio Formationis Marianorum* 467-493
Personalistyczne aspekty formacji mariańskiej w świetle Ratio Formationis Marianorum

Jan Bukowicz MIC
Rola Konstytucji i Dyrektorium w życiu i formacji marianina 495-504
The role of the Constitutions and Directory in the life and formation of a Marian

Antoni Skwierczyński MIC
Zadania przełożonego we wspólnocie domowej 505-524
Tasks of the local community superior

MATERIAŁY ARCHIWALNE
ARCHIVAL MATERIALS

Andrzej Katkov MIC
Moje wspomnienia o Archimandrycie Fabianie Abrantowiczu MIC (1884-1946) 527-534
My recollections of the Archimandrite Fabian Abrantowicz, MIC (1884-1946)

George Brianchaninoff MIC
Krótkie wspomnienie o ojcu Archimandrycie Fabianie Abrantowiczu MIC (1884-1946) 535-541
Brief reminiscence of the Archimandrite Fabian Abrantowicz, MIC (1884-1946)

DOKUMENTY
DOCUMENTS

List Przełożonego Generalnego na uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP 2015 roku 545-548

Letter of the General Superior on the Solemnity of the Immaculate Conception of the Most Blessed Virgin Mary, Decembre 8, 2015 549-553

Carta del Superior General para la Solemnidad de la Inmaculada Concepcion de la B.V.M. del año 2015 555-559

Lettre du Père Général à l'occasion de la Solennité de l'Immaculée Conception de la Vierge Marie 2015 561-565

Carta do Superior Geral para a Solenidade da Imaculada Conceição da SVM 2015 567-571

List okólny Przełożonego Generalnego do przełożonych wyższych i wszystkich członków Zgromadzenia zwołujący Kapitułę Generalną 2017 573-576

Circular Letter of the General Superior to all of the Major Superiors and all of the Members of the Congregation convening the General Chapter of 2017 577-580

RECENZJE I OMÓWIENIA
REVIEWS AND DISCUSSIONS

Stanisław C. Napiórkowski OFMConv
Modlitewnik czcicieli św. Stanisława Papczyńskiego 583-588
(*Modlitewnik czcicieli św. Stanisława Papczyńskiego*, oprac. J. Kumala MIC, Wyd. CFM Salvatoris Mater, Licheń Stary 2016)

Danuta Mastalska
Żyć dla Chrystusa 589-595
(*Żyć dla Chrystusa. Droga ks. Waldemara Oskiery – marianina. Sympozjum w Roku Życia Konsekrowanego, Warszawa-Praga, Sanktuarium Matki Bożej z Lourdes, 3 października 2015r.*, red. I. Smentek, Warszawa 2016)

BIBLIOGRAFIA
BIBLIOGRAFY

Janusz Kumala MIC
Bibliografia mariańska 2012-2015 599-621
Marian Bibliography 2012-2015

EPHEMERIDES MARIANORUM

5(2016) 13-14

Od Redakcji

Pamięć historyczna dla przyszłości

Boża Opatrzność zawsze prowadzi nas ku przyszłości. Nie oznacza to jednak, że przeszłość odchodzi w zapomnienie. Pozostaje ona w pamięci i ma duże znaczenie zarówno dla teraźniejszości, jak i dla przyszłości.

W jednym z języków Zachodniej Afryki (język Akan) spotykamy pojęcie „sankofa", które jako aforyzm brzmi: „se wo were fi na wosan kofa a yenki". Jego znaczenie możemy wyrazić następująco: „Musimy powrócić i odzyskać swoją przeszłość, abyśmy mogli zrozumieć, po co i w jaki sposób staliśmy się tym, kim jesteśmy dziś".

Powrót do korzeni, spojrzenie na przebytą drogę, pomaga w pełniejszym przeżywaniu teraźniejszości i ułatwia podejmowanie wyborów, co do drogi ku przyszłości.

W dzisiejszym świecie, jak zauważył Benedykt XVI, rozpowszechnia się mentalność, której cechą jest „brak zainteresowania historią". W konsekwencji zaniedbuje się badania historyczne i nauczanie historii. Rezultatem jest społeczeństwo, które „nie pamięta o własnej przeszłości, a tym samym pozbawia się zdobytych dzięki doświadczeniu kryteriów i nie potrafi już stworzyć podstaw harmonijnego współistnienia i wspólnego zaangażowania w realizację przyszłych celów. Takie społeczeństwo jest szczególnie podatne na ideologiczną manipulację" (Przemówienie do Papieskiego Komitetu Nauk Historycznych, 7 III 2008 r.).

Benedykt XVI zwraca uwagę, że nieuchronnym rezultatem takiego rozwoju sytuacji jest „społeczeństwo nieświadome swojej przeszłości, a tym samym pozbawione pamięci historycznej. Każdy człowiek widzi, jak poważne są tego konsekwencje: utrata pamięci powoduje u jednostki utratę tożsamości i w analogiczny sposób to zjawisko występuje w skali całego społeczeństwa" (tamże).

Problem utraty „pamięci historycznej" może dotknąć również wspólnoty zakonne. Zaangażowanie w realizację bieżących zadań sprawia, że brakuje czasu na „wspominanie" przebytej drogi, czyli na refleksję nad przeszłością. Oderwanie od przeszłości powoduje, że przestaje się odczuwać więź z poko-

leniami, dzięki którym wspólnota zakonna istnieje dzisiaj. Brak pamięci historycznej sprawia, że wspólnota pozbawiona jest bogactwa doświadczeń, które Bóg przekazał minionym pokoleniom. Budowanie przyszłości powinno opierać się na fundamencie przeszłości, którego najważniejszym elementem jest doświadczenie Założyciela wspólnoty i szczególnie tych jej członków, którzy osiągnęli świętość życia, potwierdzoną ze strony Kościoła, co najmniej dekretem heroiczności cnót. Pamięć o ich świętym życiu umacnia tych, którzy dzisiaj kroczą drogą powołania.

Ku przyszłości podążają ci, którzy radują się, że prowadzi ich Bóg. Odnajdują zatem znaki Jego działania nie tylko w teraźniejszości, ale i w przeszłości, co ożywia ich nadzieję i mobilizuje do większej gorliwości w realizacji misji wspólnoty.

Utrata pamięci historycznej jest szczególnie niebezpieczna w kontekście wierności swojej zakonnej tożsamości. Można ją nawet utracić i „zagubić się" w teraźniejszości, czyli nie wiedzieć, skąd się przychodzi i dokąd zmierza. Trudno wtedy o pasję życia zgodnie z charyzmatem wspólnoty. Trudno o podejmowanie nowych zadań zgodnie z charyzmatyczną inspiracją.

Warto czasem zatrzymać się, aby spojrzeć w przeszłość, gdyż znaki Bożego działania nie tracą swojej aktualności i nie wpadają w „otchłań czasu", ale padają na glebę żyzną serca wspólnoty, gdzie mają wzrastać i przynosić owoce także w przyszłości.

Niech kolejny tom „Ephemerides Marianorum" będzie zachętą, aby zatrzymać się pośród codzienności i odświeżyć swoją pamięć historyczną.

Janusz Kumala MIC

W uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP,
Licheń Stary, 8 grudnia 2016 r.

EPHEMERIDES MARIANORUM

5(2016) 15-16

Editorial

Remembering history in the future times

Divine Providence always orients us towards the future. However, this does not mean that the past times fall into oblivion. They remain in our memory and continue to be of great importance both to our present and our future.

One of the Western-African languages (the Akan language) has a word "sankofa," which says as an aphorism: "se wo were fi na wosan kofa a yenki." Its meaning can be expressed as follows: "We must return and rediscover our past so that we can understand why and how we became what we are today."

Rediscovering our roots and examining the traveled path we have taken helps us to better live out the present and make choices for the future.

Typical of today's world mentality which has become widespread is, as Benedict XVI observed, its "disinterest in history." Consequently, historical research and teaching of history are neglected. "This produces a society that, forgetful of its own past and therefore unequipped with criteria acquired through experience, is unable to program a harmonious coexistence and a common commitment in accomplishing future objectives. Such a society is particularly vulnerable to ideological manipulation" (Address to the Pontifical Committee for Historical Sciences, March 7, 2008).

Benedict XVI remarks that "This development inevitably produces a society ignorant of its own past and therefore deprived of historical memory. No one can fail to see the grave consequence of this: as the loss of memory provokes a loss of identity in the individual, this phenomenon analogously occurs for society as a whole" (ibid.).

The problem of losing "historical memory" may also affect religious communities. Absorption of day-to-day commitments ends with a lack of time for "reminiscing" on the journey, that is, reflecting on the past. A breach from the past causes the loss of the sense of unity between generations thanks to which the religious community exists today. The lack of historical memory strips the community of the wealth of experience which God has imparted to past generations. Working for the future should be based on the foundation

of the past, the most important building block of which is the experience of the Founder of the community and especially those of its members, who have attained that holiness of life, confirmed by the Church at least by a decree of heroic virtue. The memory of their holy lives strengthens those who walk the path of vocation today.

Those are heading towards the future who rejoice that God is leading them. Thus, they find signs of His actions not only in the present but also in the past, which revitalize their hope and mobilize them in a greater zeal for the realization of the mission of their community.

The loss of historical memory is particularly dangerous in the context of fidelity to the religious identity. It is possible to lose even it and "to get lost" in the present, in other words, not to know where he should be or where he needs to go because he cannot remember where he came from. It is difficult then to have a passion for life according to the charism of the community. It is difficult to take on new tasks according to that specific charismatic inspiration.

Sometimes it is worthwhile to stop to look back to the past, because the signs of God's action do not lose their relevance and pass into the "abyss of time," but fall on the fruitful soil of the hearts of the community, where they will grow and bear fruit in the future.

May the new issue of "Ephemerides Marianorum" be an incentive to stop in our daily routine and refresh our historical memory.

Janusz Kumala, MIC

On the solemnity of the Immaculate Conception of the B.V.M.,
Licheń Stary, Dec. 8, 2016